

**OLIV TA'LIM TALABLARINING MULOQOT O'NIKALARINI
METODIK RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY USULLAR**

ATAMURODOVA MUNIRA MAXAMMADIEVNA

Toshkent tibbiyot akademiyasi Termiz filiali o'qituvchisi

munira.atamuratova.91@gmail.com

AXMEDOVA SHAXZODA YOKINOVNA

Toshkent tibbiyot akademiyasi Termiz filiali talabasi

***Annotatsiya:** Bugungi tezkor zamonda umumta'lim samaradorligini oshirishning eng maqbul yo'li – dars mashg'ulotlarni interfaol metodlar yordamida tashkil etish, deb qaralmoqda. Xo'sh, interfaol metodlarning o'zi nima? Ular qanday didaktik imkoniyatlarga ega? Ona tili ta'limi jarayonida interfaol metodlarning o'rinli, maqsadga muvofiq qo'llanilishi qanday samaralarni kafolatlaydi? Ushbu maqolada ana shu savollarga javob berishga harakat qilamiz.*

***Kalit so'zlar:** interfaol, modul tizimi, innovatsion texnologiya, interfaollik, lingvodidaktika, lingvopedagogika.*

Hozirgi zamon yoshlari aqliy kamolotining rivojlanib borayotganini, ularning ilm o'rganishga chanqoqligi, mustaqil fikrlash va ilmiy-ijodiy izlanishlari, yangiliklar va kashfiyotlarga nisbatan cheksiz qiziqishi va ta'lim mazmuniga talabchanligi, o'qituvchining o'z ustida ishlashiga, malakasini oshirib borishda va ongini yanada rivojlantirishda, umumta'lim tizimidagi barcha yangiliklardan xabardor bo'lib borishi kerakligini asosiy motiv bo'lib xizmat qiladi. Zamonaviy o'qituvchi dars jarayonida "aktyor" emas, aksincha "rejissiyor" bo'lishi kerakligini anglashi lozim. U o'z o'quvchilarining fanga ijodkorlik nuqtai nazari bilan qarashlarini tashkil qilishi, ularda izlanuvchanlik hissiyotlarini shakllantirishi va albatta, yangi pedagogik texnologiya usullarida foydalangan holda darsni tashkil etish kerak bo'ladi. Interfaol metodlar ortiqcha ruhiy va jismoniy kuch sarflamaydi, qisqa vaqt ichida yuksak natijalarga erishish maqsadini nazarda tutadi. Dars mobaynida ma'lum nazariy bilimlarni o'quvchiga yetkazish unda ayrim faoliyat yuzasidan ko'nikma va malaka

hosil qilish, ma'naviy sifatlarni shakllantirish, talaba bilimni nazorat qilish hamda baholash o'qituvchidan yuksak mahorat va tezkorlik talab qiladi. Bugungi kunda ilmfan, texnika va axborot kommunikatsion texnologiyalar, ishlab chiqarish sohalarining tez sur'atlarda jadallik bilan rivojlanishi ta'lim tizimi xodimlaridan ta'lim-tarbiya sifatini mazmun jihatidan yangi bosqichga ko'tarish, bunda innovatsion texnologiyalardan samarali foydalanishni talab etib, har bir tizim xodimi, ayniqsa pedagoglar zimmasiga yanada yuksak mas'uliyat va vazifalarni yuklaydi. Ta'lim-tarbiya bilan bog'liq pedagoglarning kasbiy salohiyati, malaka va mahorat darajalari, ma'naviy qiyofasi masalalari kabi ilg'or pedagogik texnologiyalarni mohirona qo'llay olishlari ona tili ta'lim mazmuninig ustuvor masalalaridan biridir.

2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasidagi Ijtimoiy sohani rivojlantirishga yo'naltirilgan ta'lim va fan sohasini rivojlantirish-xalq ta'lim muassasalari faoliyatining sifati hamda samaradorligini oshirish asosida ilmiy-tadqiqot va innovatsiya faoliyatini rag'batlantirish, ilmiy va innovatsiya yutuqlarini amaliyotga joriy etishning samarali mexanizmlarini yaratish, shuningdek 2017 yil 20 aprelda qabul qilingan PQ-2909 sonli "Xalq ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari" to'g'risida, 2017 yil 5 mayda qabul qilingan PQ-2956 sonli "O'zbekiston Respublikasida pedagogik ta'lim tizimini yanada isloh qilish chora-tadbirlari to'g'risidagi qarorlarini, shuningdek 2018 yilni Prezidentimiz Sh.M.Mirziyoev tomonidan "Faol tadbirkorlik va innovatsion g'oyalarni qo'llab quvvatlash" yili deb e'lon qilinishi ham o'qitishda pedagogik texnologiyalarni qo'llashda innovatsion jarayonlarni tadbiq etish muhim ahamiyatga ega ekanligi hozirgi zamon talabi bo'lib hisoblanmoqda. Hozirgi dolzarb muammolardan biri yuqori malakali, raqobatbardosh mutaxassis kadrlar tayyorlash, ularning kasbiy mahoratini takomillashtirish, zamon talabi darajasida tadbirkorlik qobiliyatini shakllantirish, yangi pedagogik texnologiyalar bilan qurollantirish bo'lib qolmoqda. Zamon talablariga javob beradigan malakali mutaxassislarni tayyorlashda xalq ta'limi oldida turgan vazifalardan biri o'qitishning ilg'or texnologiyalaridan foydalanish hisoblanadi. Bugungi kunda jahonning barcha mamlakatlar ta'lim

tizimida o'qitishning an'anaviy usullaridan voz kechib, zamonaviy talablarga javob bera oladigan tizimli interfaol usullardan foydalanilmoqda. Zero pedagogik texnologiyadan foydalanayotgan ko'pgina rivojlangan mamlakatlar o'quv jarayonini sifat jihatdan yangi bosqichga ko'tarishga erishayotganliklari hayotda o'z tasdig'ini topmoqda. Interfaol usullarning ustivorligi shundaki, ko'proq ta'lim oluvchilarni faol bo'lishga undaydi, o'quvchilarda fikrlashni, mulohaza qilishni, mustaqil qaror qabul qilish va qabul qilgan qarorini tahlil qilish ko'nikmalarini shakllantiradi. Zamonaviy ta'lim tizimining ustuvor yo'nalishlaridan biri bu ta'limning **modul tizimidir**.

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, modul tizimi asosida o'qitishda ta'lim oluvchilar ma'lum bir modulni kompleks o'rganadilar. Hozirgi kunda maktablarda ona tili va adabiyot fanlarini o'qitish jarayonida chet el tajribalari keng tadbiiq etmoqda.

Foydalangan adabiyotlar.

1. Axmedova M.E. //“PEDAGOGIKA” dasrlik //”Tibbiyot nashriyoti matbaa uyi” MCHJ Toshkent-2022, 212 bet.
2. Abdullayev Y. “Eski maktabda xat-savod o'rgatish” – Toshkent: O'rta va Oliy maktab, 1960. – 150 b.
3. Makhamadievna A. M., Tulkunovna R. N. Teaching foreign language by using effective methods //Asian Journal of Research in Social Sciences and Humanities. – 2021. – T. 11. – №. 12. – S. 47-50.
4. Makhamadievna A. M. Effective Teaching English Language to Non-Linguistic Students by Using Project Based-Learning //The Peerian Journal. – 2022. – T. 6. – S. 48-51.